

“DAEŞ’LE TÜM İMKANLARIMIZLA SAVAŞIYORUZ”

Mevlt avuŖođlu, Türk DıŖıŖleri Bakanı, Suriyeli Kürtlere desteği için VaŖington’a sitem ediyor

Türkiye bir hafta içinde, İslam Devleti (İD) örgütünün İstanbul Uluslararası Havalimanı’na gerekleŖtirdiđi, 45 kiŖinin ölümüne yol açan bir saldırıya maruz kaldı, Rusya’nın yanı sıra İsrail ile iliŖkilerini normalleŖtirdi. Türk DıŖıŖleri Bakanı, Mevlt avuŖođlu, bu geliŖmeleri değerlendiriyor.

İstanbul Havalimanı’na gerekleŖtirilen saldırı İslam Devleti’nin (İD) Türkiye’ye savaŖ ilanı. Stratejinizi değeriftirecek misiniz?

Bu yeni bir Ŗey değer. DAEŖ - İD’nin Arapça kısaltması - Türkiye’ye daha önce de saldırdı. DAEŖ’le tüm imkanlarımızla savaŖıyoruz. İncirlik’teki hava ssmz açarak, (Kürt) peŖmergeleri ve Iraklı yerel gleri Irak’ın kuzeyinde eğiterek, DAEŖ karŖıtı koalisyonda çok aktiftik. Uzun zamandan beri yabancı savaŖı akıŖını durdurduk. Yurda giriŖi yasaklılar listemizde 50.000 isim var, 3.000’den fazla kiŖiyi geri gönderdik, bin civarında kiŖi de Türkiye’de tutuklu.

Türkiye İD’ye ve PKK’ya (Kürdistan İŖi Partisi, ayrılıkçılar) karŖı bir savaŖın içinde. Cephede bu iki mücadeleyi yürütmek mantıklı mı?

Teröristler tarafından, kim olurlarsa olsunlar, saldırıya uğradığınızda öncelik belirlemezsiniz. Bu iki örgütün her biri en az diğer kadar tehlikeli. İkiisiyle birlikte mücadele etmekten baŖka seçeneğimiz yok.

Ama PKK Suriye’de DAEŖ’e karŖı mücadelede en ön safta...

Sonunda, PKK ile YPG arasında hiçbir fark bulunmadığını anlamınıza sevindim. Avrupa’daki dostlarımız ve Amerikalı müttefiklerimiz bunun tersine bizi ikna etmeye alıŖıyorlar... DAEŖ’le mücadele ediyor bahanesiyle PKK’nın Türkiye’deki terör eylemlerini yürütmesine, askerlerimizi ve polislerimizi öldürmesine izin mi verilmeli? Olmaz.

Suriye’de YPG’ye askeri destek veren Amerikalılar tarafından hayal kırıklığına uğratıldınız mı?

Bir terör örgütüne karŖı diğer teröristleri kullanmak büyük bir hata. PKK ve YPG’nin amacı ne Suriye’de barıŖ ve istikrarın sağlanması, ne de toprak bütünlüğünün. Tam tersine, onlar kendi “oluŖumlarını/varlıklarını” kurmak istiyorlar. Bu çok tehlikeli.

Rusya'yla uzlaşmaya vardınız. Türkiye Moskova'nın dediği gibi “özür” diledi mi?

İlişkilerin normalleşmesi adına çok faydalı bir mektup gönderdik. Rus halkına ve pilotun (uçacağı Türk savaş uçağı tarafından 24 Kasım 2015'te düşürüldü ve sonrasında Suriyeli isyancılar tarafından öldürüldü) ailesine üzüntülerimizi ifade ettik. Önemli olan ilişkilerimizi nasıl güçlendirebileceğimiz. Ruslar yaptırımların hepsini kaldıracaklarını söylediler.

Ama Rusya'yla Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın kaderi hakkında hala anlaşmazlık içindesiniz...

Biz hala Suriye halkının ve muhalefetin Esad'ı kabul etmek istemediğini düşünüyoruz çünkü Esad 500.000 vatandaşını öldürmek için kimyasal silahlar ve varil bombaları kullandı.

Cenevre'deki Suriyeliler arası barış görüşmelerinin hala güncelliğini koruyor mu?

Savaşın durmasını, insani yardımların dağıtımını ve gerçek siyasi görüşmeleri öngören bir yol haritası vardı. Ama ateşkes birçok kez (Suriye) rejimi ve destekçileri tarafından ihlal edildi. Rejimin engellemeleri sebebiyle kuşatılmış bölgelere insani yardım ulaşmadı. Son olarak, rejim siyasi geçiş için müzakere etmek istemiyor. Biz muhalefete her zaman müzakere için Cenevre'ye gitmelerini söyledik ama bu şartlarda ne işe yarayacağını göremiyoruz.

Suudi Arabistan “B Planı”na geçilmesini öneriyor, bu ılımlı isyancılara yardımları artırmak anlamına mı geliyor?

En iyi çözüm siyasi olan. Bu başarılı olmazsa maalesef savaş asla bitmeyecek ve daha fazla sivil kayıp, daha fazla yerlerinden edilmiş kişi ve sizde, Avrupa'da olduğu gibi bizde de daha fazla mülteci olacak.

Yaklaşık 120.000 Suriyeli sınırlarınıza yığıldı. Girmelerine izin verecek misiniz?

En iyi çözüm Suriye'nin içinde, DAESH püskürtüldükten sonra Menbiç bölgesinde ve ülkenin kuzeyinde bir “güvenli bölge” kurulması. Altyapı inşaatını biz üstlenebiliriz. Bu sadece niyet meselesidir. Fransa'nın dışında kimse bu çözümün konuşulmasını duymak istemiyor. Bayan Merkel'in bu seçeneği desteklemeye başlaması için yoğun göçmen dalgasının beklenmesi gerekti.

Irak'ta askeri birliğiniz var. Türkiye Musul savaşına katılacak mı?

Birliklerimiz, yerel gçleri eğitmek için oradalar. Özel kuvvetlerimiz tam zamanında yardım edebilir, ama Türk ordusu değil.

İsrail'le ilişkilerinizi normalleştirdiniz. Neler elde ettiniz?

Gazze şeridi üzerindeki ambargonun kaldırılması, özür ve tazminatla birlikte normalleşme için koyduğumuz  şarttan biriydi. İlk insani yardım gemisi Gazze'ye gitmek için Mersin'den bu Cuma, 1 Temmuz'da ayrıldı. Gazze şeridinin altyapısının yeniden inşasında yerimizi alıyoruz.

Bu hafta Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde yeni bir başlık açtınız. Birleşik Krallık'ın ayrılmak istediği bu birliğe hala katılmak istiyor musunuz?

Avrupa, kıtaların en demokratiği, en istikrarlısı ve en mreffehidir. Bu yüzden tüm sorunlarına rağmen AB'ye katılım bizim amacımızdır. Birliğin tam yesi olmak istiyoruz. Avrupa için bir yük olmayacağız. AB'nin sorunu kibri: istediğini eleştiriyor ama kimse onu eleştirmiyor.

İstediğimiz şey AB'nin açık bir kararı. Türkiye'yi istiyorlar mı, evet mi hayır mı? On yılda 16 başlık atık: Karadağ  yılda daha iyisini yaptı. Hırvatistan'la aynı zamanda müzakerelere başladık; şimdi onlar Birliğin yesiler. Gereğince muamele edilmesini istiyoruz.

Göçmenler hakkında Türkiye-AB 18 Mart Anlaşmasını bir başarı olarak görüyor musunuz?

Kesinlikle. Yunanistan'ın gönderdiği 500 civarında göçmeni aldık. Türkiye'de yaşayan 800 civarında Suriyeli ise Avrupa'ya yerleştirildi. Eylül ayında 7.000 olan günlük yasadışı geçiş sayısı bugün 45'e düştü.

Ama siz terörle mücadele yasanızı değiştirmedeğiniz sürece Türkler için Avrupa vize muafiyeti sağlanmayacak?

Türkiye AB tarafından belirlenen 72 kriterden 67'sini tamamladı, bu zaten çok fazla. Avrupa şunu anlamalı ki, eğer muafiyeti sağlamazsa biz de artık göçmenlerin geri kabulünü uygulamayacağız. Bu bir tehdit değil, bu imzaladığımız anlaşmanın ayrılmaz parçasıdır. Herşey açık olmalı: büyük bir terör saldırsı dalgası varken yasalarımızı değiştirmeyeceğiz.